Gemeente Amsterdam

# Raadsinformatiebrief

| | |
|---|---|
| Aan: | De leden van de gemeenteraad van Amsterdam |
| Datum | 16 december 2025 |
| Portefeuille(s) | Personeel en Organisatie |
| Portefeuillehouder(s): | Hester van Buren |
| Behandeld door | Directie P&O, bestuurszaken.po@amsterdam.nl |
| Onderwerp | Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Menstruatieklachten bespreekbaar maken en ruimte bieden op het werk van de leden Garmy en van der Veen |

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 10 oktober 2025 hebben de leden Garmy (Volt) en Van der Veen (Groenlinks) een initiatiefvoorstel ingediend getiteld “Menstruatieklachten bespreekbaar maken en ruimte bieden op het werk”. Met dit voorstel wordt het college gevraagd om:

1. De mogelijkheid voor medewerkers te introduceren om bij menstruatie- én overgangsklachten flexibel te werken, zoals thuiswerken en aangepaste werktijden, of indien nodig verlof op te nemen;
2. Zorg ervoor dat vertrouwenspersonen en leidinggevenden weten hoe menstruatieklachten en overgangsklachten bespreekbaar te maken en welke mogelijkheden er zijn om maatwerk en passende ondersteuning te organiseren;
3. Onderzoek op welke werkplekken binnen de ambtelijke organisatie het aanbieden van gratis menstruatieproducten wenselijk is;
4. Lobby en roep op tot landelijke opname van maatwerk bij menstruatieklachten en overgangsklachten in cao’s, bijvoorbeeld door thuiswerken, aangepaste werktijden of, waar nodig, verlof;
5. Breng het thema actief ter sprake in gesprekken met sectoren zoals de zorg, kinderopvang, horeca, detailhandel en schoonmaak, om aandacht te vragen voor menstruatiepijn en menstruatiearmoede, en om bewustwording te vergroten rond de noodzaak van aangepaste werktijden en verlof;
6. En bij dit alles waar kan samen te werken met belangengroepen en de raad op de hoogte houden van de vorderingen.

Het college waardeert het werk dat de indiener(s) hebben verzet om dit voorstel te schrijven en uw betrokkenheid tot dit onderwerp. Per onderdeel van het voorstel treft u hieronder een reactie van het college aan.

1. *De mogelijkheid voor medewerkers te introduceren om bij menstruatie- én overgangsklachten flexibel te werken, zoals thuiswerken en aangepaste werktijden, of indien nodig verlof op te nemen.*

De gemeente hecht eraan de gevraagde mogelijkheden te bieden aan medewerkers, transparantie te vergroten en dit bespreekbaar te maken, en draagt dit beleid ook actief uit. Het is voor een groot gedeelte van de medewerkers mogelijk om flexibel te werken. Als een medewerker door klachten niet in staat is te werken, waaronder door menstruatie- en overgangsklachten, dan is dat voor de medewerker een reden om zich ziek te melden. Verlof opnemen is natuurlijk ook mogelijk. In 2023 is daarnaast onderzocht of het mogelijk is om specifiek menstruatieverlof te verlenen. Het in het leven roepen van een nieuwe vorm van verlof is niet iets dat de gemeente zelfstandig in het leven kan roepen, maar waarvoor gezamenlijk met andere gemeenten toe zou moeten worden besloten in de vorm van de CAO Gemeenten. Bovendien kleven er ook nadelen aan het ontwikkelen van extra verlofsoorten, omdat ook medewerkers met andere klachten of behoeften de wens kan bestaan een specifiek type verlof te ontvangen. Omdat de gemeente het introduceren van een specifieke verlofsoort voor dit onderwerp niet wenselijk acht en hier ook geen draagvlak voor bestaat, is het college van mening dat dit onderwerp beter via beleidsvorming onder de aandacht kan worden gebracht. De gemeente heeft er daarom voor gekozen openheid te stimuleren rondom het onderwerp, het te stimuleren om dit onderwerp bespreekbaar te maken tussen leidinggevende en medewerker, en de mogelijkheid te geven de werktijden aan te passen of flexibel te werken. Via intranet is voor medewerkers van de gemeente informatie hierover beschikbaar gesteld. Het college is bereid het bestaande beleid wederom breed onder de aandacht te brengen om openheid verder te stimuleren.

Ten aanzien van dit punt is het college van mening dat door via Intranet voorlichting te geven aan de medewerkers en de leidinggevenden over het onderwerp en over de mogelijkheden om met de klachten om te gaan o.a door aangepaste werktijden en eventueel thuis te werken, aan de vraag voldaan is. Het college beschouwt dit punt als ondersteuning van beleid.

2. *Zorg ervoor dat vertrouwenspersonen en leidinggevenden weten hoe menstruatieklachten en overgangsklachten bespreekbaar te maken en welke mogelijkheden er zijn om maatwerk en passende ondersteuning te organiseren;*

De gemeente hecht eraan openheid over menstruatie en hormoonklachten te vergroten, en stimuleert bespreekbaarheid en het doorbreken van taboes. Via Intranet worden medewerkers en ook leidinggevenden over dit onderwerp en het beleid van openheid en transparantie geïnformeerd. Welke mogelijkheden er zijn om maatwerk en passende ondersteuning te organiseren, zijn hier onderdeel van. Voor medewerkers worden e-learnings, workshops en passende ondersteuning geboden voor op het gebied van menstruatie- en overgangsklachten. Bijvoorbeeld via verwijzing naar een specialist op het gebied van overgangs- en menstruatieklachten. Het college is bereid het bestaande beleid wederom breed onder de aandacht te brengen om openheid verder te stimuleren en kan nagaan in hoeverre in leiderschapsprogramma's aandacht aan dit onderwerp kan worden besteed.

Gezien het bovenstaande adviseert het college de raad het voorstel van de raadsleden Garmy en van der Veen op dit punt over te nemen

3. *Onderzoek op welke werkplekken binnen de ambtelijke organisatie het aanbieden van gratis menstruatieproducten wenselijk is.*

Binnen de gemeente wordt gewerkt aan een ambtelijk advies op het verstrekken van menstruatieproducten binnen de ambtelijke organisatie. Na besluitvorming hierover, kan onderzocht en gewogen worden welke kosten verschillende varianten van facilitatie met zich mee zouden brengen, en hoe een dergelijke inventarisatie op efficiënte en effectieve wijze vormgegeven kan worden.

Gezien het bovenstaande adviseert het college de raad het voorstel van de leden Garmy en Van der Veen op dit punt over te nemen

4. *Lobby en roep op tot landelijke opname van maatwerk bij menstruatieklachten en overgangsklachten in cao's, bijvoorbeeld door thuiswerken, aangepaste werktijden of, waar nodig, verlof.*

Omdat de gemeente het introduceren van een specifieke verlofsoort voor dit onderwerp niet wenselijk acht en hier ook geen draagvlak voor bestaat, is het college van mening dat dit onderwerp beter via beleidsvorming onder de aandacht kan worden gebracht. Flexibel werken en aangepaste werktijden voor dergelijke klachten passen binnen dit beleid. Flexibel werken is bovendien al opgenomen in de CAO Gemeenten, niet specifiek gerelateerd aan menstruatie-of overgangsverlof. In overleggen in het kader van de CAO komt dit onderwerp soms aan de orde, waarin het college voornoemd standpunt uitdraagt.

Werkgevers zijn verder primair zelf verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden van hun personeel. Het college heeft geen wettelijke taak of bevoegdheid om flexibel verlof te bepleiten in andere CAO's. Ook is hierbij niet een specifiek gemeentelijk belang aan de orde. Het college zal daarom niet met (grotere) werkgevers hierover in gesprek gaan en hen vragen zich aan dit type verlof te committeren, maar hoopt wel door ruchtbaarheid te geven aan dit onderwerp dat goed voorbeeld o.h.g.v. flexibel werken en aandacht voor dit onderwerp gevolgd zal worden.

Ten aanzien van dit punt is het college van mening dat doordat de mogelijkheden tot thuiswerken en flexibel werken al is opgenomen in de CAO Gemeenten, en verlof opnemen voor dergelijke klachten mogelijk is zonder een specifieke verlofsoort op te hoeven nemen (zie voor het opnemen van een specifieke verlofsoort de reactie op punt 1), reeds aan de vraag voldaan is. Het college beschouwt met in acht name van bovenstaande dit punt als ondersteuning van beleid.

5. *Breng het thema actief ter sprake in gesprekken met sectoren zoals de zorg, kinderopvang, horeca, detailhandel en schoonmaak, om aandacht te vragen voor menstruatiepijn en menstruatiearmoede, en om bewustwording te vergroten rond de noodzaak van aangepaste werktijden en verlof;*

Het college is bereid informeel het gemeentebeleid op dit onderwerp met externe partijen te communiceren en dit beleid uit te dragen, wanneer dit ter sprake komt.

Gezien het voorstaande adviseert het college de raad het voorstel van de raadsleden Garmy en Van der Veen op dit punt over te nemen

6. En bij dit alles waar kan samen te werken met belangengroepen en de raad op de hoogte houden van de vorderingen.

Het college is bereid samen te werken met belangengroepen op dit onderwerp, mocht deze mogelijkheid zich voordoen. Dit onderwerp komt incidenteel ter sprake bij gesprekken in VNG-verband. Gezien het voorstaande adviseert het college de raad het voorstel van de raadsleden Garmy en Van der Veen op dit punt over te nemen

Gezien het bovenstaande adviseert het college de raad om met het initiatiefvoorstel in te stemmen met inachtneming van de in deze brief gemaakte kanttekeningen.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Naam wethouder / Femke Halsema / pm
Wethouder portefeuille / burgemeester

LET OP: de handtekeningen mogen NOOIT op een bladzijde zonder verdere tekst staan.

Bijlagen
1. Naam bijlage
2. Naam bijlage
3. ...